

ВСТУП

Як відомо, нові процесуальні кодекси України, зокрема ГПК та КАС, що були прийняті в ході реформи правосуддя, уніфікували правові питання та вимоги щодо процесуальних документів, які застосовуються у судовій практиці при здійсненні цивільного, господарського та адміністративного судочинства.

Таким чином, з одного боку уніфіковані підходи мали б спростити процедуру складання цих документів, з іншого ж боку новітні підходи йдуть у розріз з багаторічним досвідом і звичками, коли навіть професійні правники відчують деякий дискомфорт.

Отже, постає питання щодо узагальнення правових складових, що стосуються процесуальних документів, а також надання практичних порад через призму вимог чинного процесуального законодавства, перших практичних помилок і їх виправлень, набуття необхідного досвіду.

Цей практичний посібник покликаний перш за все визначити загальні правила складання процесуальних документів з визначенням їх черговості, строків подання та інших супутніх складових. Саме тому наголос буде зроблений на цьому, а не на якнайширшому охопленні конкретних правовідносин, які є предметом судового розгляду.

Такий підхід диктується ще і не в останню чергу змінами у правовому підході до питань представництва у суді. Як відомо, ці новації називають «адвокатською монополією». Хоча така назва не є достатньо коректною, але нема де правди діти – участь адвоката у судовому провадженні і його роль збільшені беспрецедентно для вітчизняного законодавства і судової практики.

При цьому, коли особа (як юридична, так й фізична) представляє у суді сама себе (сучасний інститут під назвою «самопредставництво»), то їй без практичних порад буде важко дотриматися вимог законодавства взагалі і суду у конкретній справі зокрема. Отже, це видання і розраховано на таких сміливців. Тім більше, що за вигадливою ініціативою законодавця є такі категорії справ, які не потребують обов'язкової участі адвоката. Відтак відповідно буде спокуса, заощаджуючи гроші самостійно звертатися до суду.

Здавалось би, у господарських справах це не дуже актуально, бо ж є корпоративні юристи, цілі юридичні служби. Але багато хто із суб'єктів господарювання, особливо у малому та середньому бізнесі, заощаджує на правниках.

Самі ж адвокати, за визначенням Конституції України, є носіями гарантованих державою належних правових знань, а тому взмозі надавати професійну правничу допомогу і без наших порад.

Що стосується процесу адміністративного, то ці поради будуть актуальні саме для громадян, оскільки тут процесуальне протистояння здійснюється між цим громадянином і державою (у вигляді різноманітних юридичних осіб

публічного права, що «озброєні» правниками і адміністративним ресурсом). Коли ж врахувати наявність у цьому провадженні стандартних типових справ, що делегує однакові підходи і процесуальні формальності, набір доказів, коло порушених прав і способів їх захисту – спробуємо зорієнтувати читачів у цьому напрямку.

Таким чином наш посібник розрахований на широке коло читачів, які потребують практичних порад при зверненні до суду. Також посібник буде у нагоді правникам-початківцям та студентам юридичних факультетів.

ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ЮРИДИЧНИХ ТЕРМІНІВ

АДВОКАТ – професійний практикуючий юрист, фізична особа, що здійснює діяльність у відповідності до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», надає незалежну професійну правничу допомогу фізичним особам (громадянам) та юридичним особам шляхом реалізації права в їх інтересах.

Адвокат є самозайнятою особою, що провадить незалежну професійну (адвокатську) діяльність, згідно зі ст. 14.1.226 Податкового кодексу України.

АДВОКАТУРА – як незалежна професійна спільнота осіб, що офіційно мають статус адвоката і займаються професійною адвокатською діяльністю, є невід’ємним фактором сучасної правової системи та основним недержавним інститутом захисту особистості, її прав і свобод.

За визначенням Конституції України адвокатура є невід’ємною складовою вітчизняного правосуддя.

АДВОКАТСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ – у відповідності до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» основними видами адвокатської діяльності є:

- надання правової інформації, консультацій і роз’яснень з правових питань фізичним і юридичним особам, правовий супровід статутної діяльності юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців, а також діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, держави;

- складення заяв, скарг, процесуальних та інших документів правового характеру;

- захист прав, свобод і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, засудженого, виправданого, особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру, або вирішується питання про їх застосування у кримінальному провадженні, особи, стосовно якої розглядається питання про видачу іноземній державі (екстрадицію), а також особи, яка притягається до адміністративної відповідальності під час розгляду справи про адміністративне правопорушення;

- надання правничої допомоги свідку у кримінальному провадженні;

- представництво інтересів потерпілого під час розгляду справи про адміністративне правопорушення, прав і обов’язків потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача у кримінальному провадженні;

- представництво інтересів фізичних і юридичних осіб у судах всіх інстанцій під час здійснення цивільного, господарського, адміністративного та конституційного судочинства, а також в інших державних органах, в органах місцевого самоврядування, в установах, організаціях і підприємствах;

- представництво інтересів фізичних і юридичних осіб, держави, органів державної влади, органів місцевого самоврядування в іноземних, міжнародних судових органах;

- надання правової допомоги під час виконання та відбування кримінальних покарань.

Адвокат може здійснювати інші види адвокатської діяльності, які не заборонені законом. Адвокат здійснює свою діяльність як індивідуально (в якості самозайнятої особи), так й і у складі адвокатських об'єднань (адвокатські бюро та інші об'єднання адвокатів).

АДВОКАТСЬКИЙ ЗАПИТ – офіційне письмове звернення адвоката до органу державної влади, органу місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності та підпорядкування, громадських об'єднань про надання необхідної інформації, копій документів, необхідних адвокату для надання правової допомоги клієнту.

Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» визначає юридичний статус адвокатського запиту. вказаного Закону встановлює обов'язок для органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, керівників підприємств, установ, організацій, громадських об'єднань, яким направлено адвокатський запит, надати повну відповідь **не пізніше п'яти робочих днів з дня отримання запиту**. Днем отримання запиту вважається день проставлення відмітки про одержання - у разі подання до канцелярії чи день надходження листа до установи/органу – у разі поштового відправлення.

Лише у разі, якщо адвокатський запит стосується надання значного обсягу інформації або потребує пошуку інформації серед значної кількості даних, строк розгляду адвокатського запиту може бути продовжено до двадцяти робочих днів з обґрунтуванням причин такого продовження.

АДВОКАТСЬКА ТАЄМНИЦЯ - будь-яка інформація, що стала відома адвокату, помічнику адвоката, стажисту адвоката, особі, яка перебуває у трудових відносинах з адвокатом, про клієнта, а також питання, з яких клієнт (особа, якій відмовлено в укладенні договору про надання правової допомоги з передбачених Законом підстав) звертався до адвоката, адвокатського бюро, адвокатського об'єднання, зміст порад, консультацій, роз'яснень адвоката, складені ним документи, інформація, що зберігається на електронних носіях, та інші документи і відомості, одержані адвокатом під час здійснення адвокатської діяльності.

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО – це сукупність правових норм, які регулюють суспільні відносини, що формуються під час забезпечення органами виконавчої влади і органами місцевого самоврядування реалізації та захисту прав, свобод і законних інтересів фізичних і юридичних осіб, а також в процесу державного і самоврядного управління в сферах соціально-економічного, адміністративно-політичного розвитку, а також охорони громадянського порядку.

АНАЛОГІЯ ЗАКОНУ – спосіб подолання прогалини в законодавстві шляхом застосування до неврегульованого конкретною нормою спірного відношення норми закону, що регулює подібні (схожі) відносини.

АНАЛОГІЯ ПРАВА – спосіб подолання прогалини в законодавстві шляхом застосування до неврегульованого конкретною нормою спірного відношення при відсутності норми, що регулює подібні відносини, загальних визначень і принципів права.

БЕЗОПЛАТНА ПЕРВИННА ПРАВОВА ДОПОМОГА – професійна правнича допомога, яка охоплює такі види правових послуг, як надання правової інформації, консультацій і роз'яснень з правових питань, складання заяв, скарг та інших документів правового характеру (**крім процесуальних!**), надання допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації. Надається така допомога у відповідності до Закону України «Про безоплатну правову допомогу».

Ця допомога надається кожній особі, тобто громадянам України, іноземцям, особам без громадянства, в тому числі біженцям, які перебувають під юрисдикцією України.

Можливість отримання безоплатної первинної правової допомоги здійснюється на базі громадських приймалень, що були створені при головних управліннях юстиції.

Їхня робота регламентована наказом Міністерства юстиції України від 21 вересня 2011 року № 3047/5 «Про затвердження Порядку роботи громадської приймальні з надання безоплатної первинної правової допомоги».

Для отримання безоплатної первинної правової допомоги необхідно надіслати або подати письмове звернення безпосередньо до приймальні. Таке звернення розглядається протягом 30 календарних днів, а у випадку, коли особа просить лише про надання правової інформації – протягом 15 календарних днів.

БЕЗОПЛАТНА ВТОРИННА ПРАВОВА ДОПОМОГА – професійна правнича допомога, яка включає захист від обвинувачення; здійснення представництва інтересів осіб в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; складання документів процесуального характеру.

Безоплатну вторинну правову допомогу в сенсі Закону України «Про безоплатну правову допомогу» можуть отримати:

- малозабезпечені особи, тобто особи, середньомісячний сукупний дохід сім'ї якої нижчий суми прожиткового мінімуму, розрахованого та затвердженого відповідно до Закону України «Про прожитковий мінімум» для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення, а також інваліди, які отримують пенсію або допомогу, що призначається замість пенсії, у розмірі менше двох прожиткових мінімумів для працездатних осіб;

- діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, безпритульні діти, діти, які можуть стати або стали жертвами насильства в сім'ї;
- особи, до яких застосовано адміністративне затримання чи адміністративний арешт; підозрювані у вчиненні злочину особи, які затримані органами дізнання та слідства; особи, до яких як запобіжний захід обрано взяття під варту, та особи, у справах яких відповідно до положень Кримінально-процесуального кодексу України участь захисника є обов'язковою;
- особи, яким законами України вже закріплено право на безоплатну правову допомогу, а саме:
 - особи, на яких поширюється дія Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» (до моменту прийняття рішення про надання статусу біженця та у разі, якщо особа оскаржує рішення щодо статусу біженця);
 - ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», особи, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, особи, які належать до числа жертв нацистських переслідувань (стосовно питань, пов'язаних з їх соціальним захистом);
 - особи, щодо яких суд розглядає справу про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи (протягом розгляду справи в суді);
 - особи, щодо яких суд розглядає справу про надання психіатричної допомоги в примусовому порядку (протягом розгляду справи в суді);
 - особи, реабілітовані відповідно до законодавства України (стосовно питань, пов'язаних з реабілітацією).

До того ж, право на безоплатну вторинну правову допомогу мають громадяни держав, з якими Україна уклала відповідні міжнародні договори про правову допомогу, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також іноземці та особи без громадянства відповідно до міжнародних договорів, учасником яких є Україна, якщо такі договори зобов'язують держав-учасниць надавати певним категоріям осіб безоплатну правову допомогу.

Наразі у відповідності до Закону України «Про безоплатну правову допомогу» працюють центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги в областях, місті Києві здійснюють надання безоплатної вторинної правової допомоги особам, до яких застосовано адміністративне затримання чи адміністративний арешт; підозрюваним у вчиненні злочину особам, які затримані органами дізнання та слідства; особам, до яких як запобіжний захід обрано взяття під варту; особам, у справах яких відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України участь захисника є обов'язковою.

Звертаємо увагу, що Відповідно до пункту 3 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про безоплатну правову допомогу» з 1 січня 2013 року центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги забезпечують надання вторинної правової допомоги наступним категоріям осіб:

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ЮРИДИЧНИХ ТЕРМІНІВ	5
I. ГОСПОДАРСЬКЕ СУДОЧИНСТВО.....	18
1. ПРЕТЕНЗІЙНІ ПРОЦЕДУРНІ ДОКУМЕНТИ	18
ПРЕТЕНЗІЯ.	19
ЗРАЗОК ПРЕТЕНЗІЇ.....	21
ВІДПОВІДЬ НА ПРЕТЕНЗІЮ.	24
ЗРАЗОК ВІДПОВІДІ НА ПРЕТЕНЗІЮ.	25
2. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	27
3. ПИСЬМОВІ ЗАЯВИ УЧАСНИКІВ СУДОВОЇ СПРАВИ У ГОСПОДАРСЬКОМУ СУДОЧИНСТВІ. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ	30
4. ПИСЬМОВІ ЗАЯВИ УЧАСНИКІВ СПРАВИ У ПОЗОВНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ГОСПОДАРСЬКОГО СУДОЧИНСТВА	31
ЗАЯВИ ПО СУТІ СПРАВИ.	31
ПОЗОВНА ЗАЯВА	31
ЗРАЗОК ПОЗОВНОЇ ЗАЯВИ ЗА ВИМОГАМИ ЧИННОГО ГПК	35
ВІДЗИВ НА ПОЗОВ	39
ЗРАЗОК ВІДЗИВУ НА ПОЗОВ СТРУКТУРНОГО І МЕТОДИЧНОГО ХАРАКТЕРУ	41
ЗРАЗОК ВІДЗИВУ НА ПОЗОВНУ ЗАЯВУ	44
ВІДПОВІДЬ НА ВІДЗИВ. ЗАПЕРЕЧЕННЯ НА ВІДПОВІДЬ НА ВІДЗИВ.....	47
ПОЯСНЕННЯ ТРЕТЬОЇ ОСОБИ ЩОДО ПОЗОВУ АБО ВІДЗИВУ.	48
ЗАЯВИ З ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ПИТАНЬ.....	49
ЗРАЗОК ЗАЯВИ ПРО ВІДВЕДЕННЯ СУДДІ.....	51
ЗРАЗОК ЗАЯВИ ПРО ВІДКЛАДЕННЯ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ.....	53
ЗРАЗОК ЗАЯВИ ПРО ОТРИМАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ В ЕЛЕКТРОННОМУ ВИГЛЯДІ	54
ЗРАЗОК КЛОПОТАННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ В РЕЖИМІ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ.....	55
ЗРАЗОК КЛОПОТАННЯ ПРО ОЗНАЙОМЛЕННЯ З МАТЕРІАЛАМИ СПРАВИ.....	57
5. ПИСЬМОВІ ЗАЯВИ УЧАСНИКІВ СПРАВИ У НАКАЗНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ГОСПОДАРСЬКОГО СУДОЧИНСТВА	58
ЗРАЗОК ЗАЯВИ ПРО ВИДАЧУ СУДОВОГО НАКАЗУ	61
ЗРАЗОК ЗАЯВИ ПРО СКАСУВАННЯ СУДОВОГО НАКАЗУ	63
6. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ ПРИ ОСКАРЖЕННІ СУДОВИХ РІШЕНЬ У ГОСПОДАРСЬКОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	65
АПЕЛЯЦІЙНЕ ОСКАРЖЕННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ.	65
АПЕЛЯЦІЙНА СКАРГА.	66
ЗРАЗОК АПЕЛЯЦІЙНОЇ СКАРГИ	68
ВІДЗИВ НА АПЕЛЯЦІЙНУ СКАРГУ.....	69
ЗРАЗКИ ЗАЯВ З ІНШИХ І ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ПИТАНЬ.....	70
ЗРАЗОК ЗАЯВИ ПРО ВІДКЛИКАННЯ АПЕЛЯЦІЙНОЇ СКАРГИ	70

ЗРАЗОК ЗАЯВИ ПРО ВІДМОВУ ВІД АПЕЛЯЦІЙНОЇ СКАРГИ.....	71
КАСАЦІЙНЕ ОСКАРЖЕННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ.....	72
КАСАЦІЙНА СКАРГА.....	73
ЗРАЗОК КАСАЦІЙНОЇ СКАРГИ НА РІШЕННЯ СУДУ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ ТА УХВАЛУ АПЕЛЯЦІЙНОГО СУДУ.....	76
ВІДЗИВ НА КАСАЦІЙНУ СКАРГУ	78
7. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ОФРМЛЕННЯ ПОКАЗИВ СВІДКІВ У ГОСПОДАРЬСЬКОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....	79
8. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ЩОДО СПОРІВ З ПИТАНЬ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	82
9. ПИТАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ СТРОКІВ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ ЩОДО ПАНДЕМІЇ COVID-19	84
10. ПРАВОВІ ПОЗИЦІЇ ВЕРХОВНОГО СУДУ З ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ПИТАНЬ ГОСПОДАРЬСЬКОГО СУДОЧИНСТВА	88
II. АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО.....	147
1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	147
2. ПИСЬМОВІ ЗАЯВИ УЧАСНИКІВ СУДОВОЇ СПРАВИ У	150
3. ПИСЬМОВІ ЗАЯВИ УЧАСНИКІВ СПРАВИ У ПОЗОВНОМУ ПРОВАДЖЕННІ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА	151
ЗАЯВИ ПО СУТІ СПРАВИ.	151
ПОЗОВНА ЗАЯВА	152
ЗРАЗОК ПОЗОВНОЇ ЗАЯВИ ЗА ВИМОГАМИ ЧИННОГО КАС	155
ВІДЗИВ НА ПОЗОВ	159
ЗРАЗОК ВІДЗИВУ НА ПОЗОВ СТРУКТУРНОГО І МЕТОДИЧНОГО ХАРАКТЕРУ	161
ЗРАЗОК ВІДЗИВУ НА ПОЗОВНУ ЗАЯВУ.	164
ВІДПОВІДЬ НА ВІДЗИВ. ЗАПЕРЕЧЕННЯ НА ВІДПОВІДЬ НА ВІДЗИВ.....	167
ПОЯСНЕННЯ ТРЕТЬОЇ ОСОБИ ЩОДО ПОЗОВУ АБО ВІДЗИВУ.	168
ЗАЯВИ З ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ПИТАНЬ.....	169
ЗРАЗОК ЗАЯВИ ПРО ВІДВЕДЕННЯ СУДДІ.....	170
ЗРАЗОК ЗАЯВИ ПРО ВІДКЛАДЕННЯ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ.....	171
ЗРАЗОК КЛОПОТАННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ В РЕЖИМІ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ.....	172
ЗРАЗОК КЛОПОТАННЯ ПРО ОЗНАЙОМЛЕННЯ З МАТЕРІАЛАМИ СПРАВИ.....	173
4. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ ПРИ ОСКАРЖЕННІ СУДОВИХ РІШЕНЬ У АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	174
АПЕЛЯЦІЙНА СКАРГА.	175
ЗРАЗОК АПЕЛЯЦІЙНОЇ СКАРГИ	177
ВІДЗИВ НА АПЕЛЯЦІЙНУ СКАРГУ.....	179
ЗРАЗКИ ЗАЯВ З ІНШИХ І ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ПИТАНЬ.....	180
ЗРАЗОК ЗАЯВИ ПРО ВІДКЛИКАННЯ АПЕЛЯЦІЙНОЇ СКАРГИ	180
ЗРАЗОК ЗАЯВИ ПРО РОЗГЛЯД СПРАВИ У СУДОВОМУ ЗАСІДАННІ.....	181
ЗРАЗОК КЛОПОТАННЯ ПРО НАДАННЯ ДОЗВОЛУ НА ТРАНСЛЯЦІЮ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ	182
КАСАЦІЙНЕ ОСКАРЖЕННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ.....	183

ЗРАЗОК КАСАЦІЙНОЇ СКАРГИ НА РІШЕННЯ СУДУ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ ТА УХВАЛУ АПЕЛЯЦІЙНОГО СУДУ.....	187
ВІДЗИВ НА КАСАЦІЙНУ СКАРГУ	192
5. ТИПОВІ СУДОВІ СПРАВИ ТА ЗРАЗКОВІ СУДОВІ РІШЕННЯ.....	193
6. ПРАВОВІ ПОЗИЦІЇ ВЕРХОВНОГО СУДУ У ЗРАЗКОВИХ РІШЕННЯХ	195
Рішення Верховного Суду від 12.03.2018 № Пз/9901/1/18 (№ 802/2196/17-а) - щодо нескладання Ліквідкомісією МВС довідки для перерахунку пенсій пенсіонерам МВС	211
Окрема думка судді Мороз Л.Л. у зразковій адміністративній справі за позовом № 802/2196/17-а за позовом Особа_1 до Ліквідаційної комісії Управління Міністерства внутрішніх справ України в Вінницькій області, третя особа на стороні відповідача без самостійних вимог на предмет спору - Головне управління Пенсійного фонду України у Вінницькій області, про визнання бездіяльності неправомірною та зобов'язання вчинити дії.	217
Рішення Верховного Суду від 26.03.2018 № Пз/9901/2/18 (№ 806/3265/17) - про оформлення паспорта громадянина України.....	225
Рішення Верховного Суду від 30.03.2018 № Пз/9901/22/18 (№ 812/292/18) - щодо нарахування пені та штрафів платникам податків, розташованих у зоні АТО	244
Рішення Верховного Суду від 04.04.2018 № Пз/9901/23/18 (№ 822/524/18) - щодо переведення з пенсії по інвалідності на пенсію державного службовця.....	256
Рішення Верховного Суду від 16.04.2018 № Пз/9901/16/18 (№ 825/506/18) – про відмову прокуратури у видачі довідки про зарплату для перерахунку пенсій	265
Рішення Верховного Суду від 03.05.2018 № Пз/9901/20/18 (№ 805/402/18) - про припинення виплати пенсії внутрішньо переміщеній особі.....	276
Рішення Верховного Суду від 01.11.2018 № Пз/9901/52/18 (№ 0640/3835/18) - щодо перерахунку щомісячного грошового утримання судді у відставці.....	295
Рішення Верховного Суду від 21.01.2019 № Пз/9901/55/18 (№ 240/4937/18) - щодо перерахунку пенсій постраждалому в наслідок Чорнобильської катастрофи.....	309
Рішення Верховного Суду від 04.02.2019 № Пз/9901/58/18 (№240/5401/18) - щодо зменшення відсоткового значення грошового забезпечення при перерахунку пенсій військовослужбовцям	320
Рішення Верховного Суду від 16.05.2019 № Пз/9901/4/19 (№620/4218/18) - щодо грошової компенсації за невикористану додаткову відпустку військовослужбовцям у період мобілізації	330
Рішення Верховного Суду від 06.08.2019 № Пз/9901/12/19 (№160/3586/19) - щодо розстрочення виплат сум підвищеної пенсії військовослужбовців у відставці	338
Рішення Верховного Суду від 02.09.2019 № Пз/9901/10/19 (№520/3939/19) - щодо оподаткування самозайнятої особи яка одночасно зареєстрована як ФОП	353